

האנשים

שמאחורי כיבוש צומת-רפיה

מאת סרו עמרם

למקרא תיאור כיבוש צומת רפיה ב"מערכות" קי"ב, עלה ברצוני לנסות ולתאר צד אחר של התמונה. לא לנתח מבצעים — אלא לספר על האנשים, החיילים, שלקחו חבל במבצע זה.

הרקע

זוע-ממש למ"פ ולקציניו. כאשר הגענו להכנת הש-
טחים, וראינו מישור אינסופי, מכוסה צמחיה דלה,
לא מצא העסק חן בעינינו.
זוכרני את הויכוח עם המג"ד דאז, בקשר לשטח
שאינו מתאים. לבסוף, שוכנענו ש"אין שטח לא-
מתאים", אלא שצורת האימונים חייבת להיות מות-
אמת לשטח זה. במהלך האימונים התברר שאין
השטח ישר, כפי שנראה ממבט ראשון. האנשים
למדו למצוא קפלי-קרקע, לנצל כל מסתור דל.

גם כאן הרבינו במסעות, למעשה כמעט כל הת-
נועה נעשתה ברגל, והיחיד שנסע היה הרב-סמל.
עם התד"ל. שוב הוכח שאין לך גורם אחר כמסע
המשמש לליכוד היחידה ולהכרת האיש; וכבר כאן,
בראשית דרכם, התבלטו אותם חיילים, אשר במשך
הזמן עתידים היו ליהפך לחיילים-למופת; ומאידך
גיסא — אותם דוטנים-מושבעים וכושלים אשר לפי-
עמים, כתוצאה מנסיונות של מחנה-מיון, נגררים
לחיל-הרגלים — עד שהמ"פ והגדוד מצליחים להי-
פטר מהם.

נוסף על חיי השדה והמסעות, איפיינו פלוגה זאת
אימוני-לילה מרובים. בממוצע, למעלה משליש האי-
מונים בוצעו בלילה; אימונים אלה כללו בעיקר
תנועה בלילה, התחפרויות והרבה תרגילי-הת-
גנבות.

אקדים ואומר שעקב השתלשלות המאורעות,
דהיינו בריחת המצרים, לא ניתנה לחבריה של
פלוגתי הזדמנות להסתער כמתוכנן — והם שימשו
כעתודה בלבד, עד שלא נותר על מה להילחם. עם
זאת, ישנם מספר לקחים, הן של הפלוגה הזאת והן
של האחרות, שטוב היה להדגישם. אשר לאנשי
פלוגה ב', היא "פלוגת הצומת", הרי מערכת-סיני
תפסה אותם כמעט בחיתוליהם. הפלוגה הגיעה לרמת
אימון-מחלקה בלבד, ולמעשה נמצאה בסדרה-מכינה
לקראת גמר תקופת אימון ראשונית. אנשיה של פלו-
גה זאת היוו חתך נאמן של האוכלוסיה; ודי אם
נאמר, שבשעורי העברית בתקופת-הטירונות הש-
תתפו כמעט כל 100% של החיילים. ועוד נקודה
חשובה ציינה פלוגה זאת: — חייליה לא טעמו טעם
בסיס, וכל תקופת הטירונות עברה על פלוגה זו
בתנאי שדה; ואם נציין שמספר שעות הת"ס והתס"ח
שלה לא עלה על 10 שעות לערך, לעומת 100 שעות
של מסעות — הרי שהמספרים ידברו בעד עצמם.

אימונים

כבר הזכר-למעלה שפלוגה זאת — רקע אי-
מוניה שונה היה משל פלוגה טירונית אחרת. השטח
בו עברה את אימון-הפרט שלה גרם בתחילה לזע-

ב. בשטח האימונים — יש אחת ולתמיד להוציא מגדוד-הרגלים את המושג "מדריך". אין כאן ענין של בסיס-אימונים, והמדריכים אשר בתום יום-עבודה הם חוזרים למגוריהם, מצטמצמים ויוצאים העירה. המ"כ, המ"מ והמ"פ הם מפקדים — ולכן חובת האי-מון חלה בראש-וראשונה עליהם; ולא תשכנע חייל בביצוע נכון של התקפת כיתה כאשר המ"כ רץ ללא נשק וחגור, ועומד במקום בו צריך לשכב. הוא הדין לגבי המ"מ והמ"פ.

ג. הטיפול בחייל — עלינו לראות תמיד לגדד עיי-נינו, שהחייל הוא קודם כל יצור חי, הבא מסביבה מסוימת, ומעשיו הגם תוצאה של סבך גורמים — כאשר נכיר כל זאת יישארו בתי-הסוהר הצבאיים ריקים מאדם. אין קל מאשר לפסוק לפי החוק: — "נעדרת לזמן כזה — ולכן תשב כך וכך". אבל מה השגנו ע"י כך? אם זכרוני אינו מטעני, הרי שמספר החיילים אשר נשלחו לבית-סוהר מפלוגה ב' לא עלה על 2 עד 3; והם גם לא חזרו משם לפלוגה. אבל זוכר אני חיילים רבים אחרים, אשר לא נשלחו — וזאת למרות לחץ המ"מ, שעפ"י הנו צעיר, ושהורגל לכך בהיותו טירון. בשיחה ובהסברה שוכנע גם הוא כי בית-סוהר אינו הדרך להשגת משמעת.

ד. ואחרון-אחרון — פנית החייל למ"פ. בעודו טירון, עליו לפנות דרך המ"כ והמ"מ, וזאת בעיקר עקב המספר הרב של הפניות; אבל בגמר הטירונות יש להוריד את חובת הפניה בכתב של החייל, ואפשר להגיע לכך שהחייל לא יהסס לדפוק על דלת המ"פ — בידיעת המ"מ — ולהיכנס לשיחה, או להעלות בעיה כאובה. וכדאי לדעת שנוהג זה היה קיים בפר-לוגה ב', ואף על פי כן לא "הוצף" משרד המ"פ; ולעומת זה חוסלו פרשות רבות בעודן-באיבן, ונמנעו סיבוכים מיותרים. רק כאשר החייל יידע שאין המ"פ "אלוהים", אלא אדם היכול להבין ולעזור לו, תהיה לו למ"פ זכות מוסרית לדרוש מהחייל את כוחו ומרצו — ולהשיג זאת ממנו.

נראה שהנושא משך אותי במקצת הצדה, אבל אם בשדה-המוקשים, בהיותם רכובים וצפופים על מכו-ניות ותחת הפגזה, נשארו החיילים יושבים — כי כך נאמר להם ע"י המפקדים, והם האמינו ובטחו שכן צריך להיות — רואה אני בזה תוצאה של רכישת אמונו של החייל, אמון שהוא המפתח ל-משמעת.

בשלב מתקדם יותר החלה הפלוגה יורה — ביום ומלילה. הגדוד לא חסך בתחמושת — דבר זה נתן אותותיו בחיילי הפלוגה. שוב לא היית רואה שורה נרתעת בהסתערות-לילה, והחבריה היו מפתערים ויורים תוך-כדי זריקת רימונים; וזאת כתוצאה ישירה ממספרם הרב של תרגילי-אש בלילה.

כל אותו זמן הוסיפה הפלוגה לנדוד. גם כש-הגדוד חזר לבסיסו, נשארה הפלוגה בשדה. באיזור בו נמצאה עתה היה הנוף שונה בתכלית מזה בו הורגלה קודם: — נוף הרים, ואדיות עמוקים וצמ-חיה עבותה. החיילים נעשו קשוחים יותר, ביצעו מסעות בחגור מלא. היו אזעקות-לילה, אריות מאהל ותוזה. החיילים למדו להיות "קלים". וכך — עוד בטרם סיימם שנה לשירות בצבא. בהיותם בשדה — מצאם מבצע "קדש".

משמעת

בטרם נעבור אל תיאור מבצע "קדש" הייתי רוצה להדגיש נקודה אחת. נטוש בצבאנו הצעיר ויכוח ישן, מהי המשמעת. רבות נאמר בנקודה זאת ואין בכונתי לחזור על אשר נאמר כבר, אולם את תמ-צית מושג המשמעת ניתן לדעתי לראות כך: בקרב, עת יצעק המפקד "אחרי!" — יקומו החבריה וילכו. זוהי המטרה אליה יש לחנך את החייל-הטירון. הויכוח הוא על הדרך להשגת הדבר. איני מתיימר להורות דרכים חדשות. אך ברצוני לספר בקצרה כיצד השגנו משמעת כזו בפלוגה. ברצוני לאמר מראש כי איני גורס משמעת "חיצונית", איני חושב שמכילי-מים מסודרים כפסל-בנאים בתוך מחסן — הם שמראים על משמעת גבוהה של יחידה. קיימת דרך אחת להחדרת משמעת, והיא ע"י רכישת אמונו של החייל. אמון במפקד-הכיתה שלו, במ"מ, במ"פ. אמון בכך שהאימונים המפרכים "משתלמים". אמון כזה — רק דרך אחת לרכישתו; וזאת היא דרך של מתן דוגמה אישית ע"י המפקד, בכל הד-רגים. ומכאן כמה מסקנות:—

א. כאשר פלוגה חיה יחד — על המפקדים לה-יות בתנאי החיילים. המ"כים יגורו עם אנשי כיתתם, הסמל והמ"מ — באיזור מגורי המחלקה, והמ"פ — בתוך איזור הפלוגה. הדבר אמור הן בתנאי שדה והן בבסיס.

לכן איני גורס מגורים נפרדים לקצינים; פלוגה ב' קיימה כלל זה הלכה למעשה.

מבצע "קדש"

באחד הימים, בעודנו מתאמנים, נתקבלה הוראה קצרה מהגדוד: — "עליך להגיע עם הפלוגה לאי-שם. המאהל ושקי החפצים של החיילים ישארו במ-קום". הפלוגה ארזה במהירות. החלטנו בכל זאת לקחת אתנו ציוד לפי הפק"ל — מנת-תחמושת, מזון ומים — וזונו. כאשר הגענו למקום, הרגשנו באוירה מתוחה. הפלוגה, על קציניה, הפכה לקבוצת סבלים. וכאן יש לציין את המסירות מעל למשוער של החיילים, שעבדו קרוב ל-72 שעות ללא מנוחה; וראוי לציין את הדוגמה האישית הנפלאה של מפקדי המחלקות והמש"קים, אשר ללא-לאות עבדו אישית ובוה שימשו דוגמה לחייליהם.

מקרה אחד נחרת בזכרוננו. עבדנו ביום שישי, ונכנסה השבת. פנה אלי אחד החיילים הדתיים, מהטובים בחיילי הפלוגה, שאל מה לעשות. הם-ברתי לו למה אנו הולכים, והוא המשיך לעבוד ודמעות זלגו מעיניו. כי זו לו פעם ראשונה שעבד בשבת. אגב, חייל זה, שהיה הבווקאי הטוב בפלוגה, עבר עכשיו קורס מ"כ ומשמש מ"כ באותה פלוגה בה היה טירון.

בערב שבת, קיבלנו הוראה מהגדוד לנוע עצמאית למקום מפגש. השטח לא היה חדש בשבילנו, ולא היתה כל בעיה להגיע למקום ולהתארגן בו. במשך הלילה והבוקר הגיע יתר הגדוד. בלילה שלאחר כך נכנסנו לשטח-הכינוס. בוצעה התחפרות מהירה: לא ויתרנו עליה, אף שהאנשים היו עייפים וממש נרדמו תוך כדי עבודה. למחרת קיבלנו מהמג"ד מושג ראשון וכללי על העומד להתבצע. יצאנו לקבוצת-סיור-ופקודות. העפנו מבט די רופף על השטח. קשה היה לזהות את המשלטים, ניסינו לזהות את מקום שדה-המוקשים המפורסם, אבל מלבד תומר בודד לא ראינו מאומה. המג"ד הקצה משימות ראשונות, ולפי זה היה על הפלוגה לתפוס את מוצב 2 בזמן פריצת שדה-המוקשים, ואח"כ לשמש עתודה; תכנית זאת עתידה היתה להשתנות.

כאשר חזרנו למאהל, החילונו בהכנות לקראת הפעולה. עמדו בפנינו שתי בעיות. בעית הנשק, בעיקר מקלעים — וחלוקת כוח-האדם שנוסף אלינו, ושיבוצו במסגרת הפלוגה. כפי שצויין, זה אך יצאנו מאימונים, ומצב הנשק היה לא ביותר תקין. היה צורך בתיקונים מהירים, ובתוספת נשק. הפלוגה, שלא נודמן לה עד כה לפעול במסגרת של למעלה

ממחלקה, התארגנה מחדש. הרכבנו כיתת מקל"פ, ואת הבזוקות ריכזנו במטה הפלוגה. למעשה, הקימונו מחלקה-מסייעת, שעיקר תפקידה היה לסייע בפריצה ליעד למחלקות הרובאיות, מבלי שאלו תצטרכנה להפריש כוח-אדם לכך.

נערכו ניסויי נשק, והכיתות תרגלו הסתערויות. לא היתה לי אפשרות לתת תדריך מוקדם, כי המשימה לא היתה מוגדרת, ולמעשה לא ניתנה עדיין. בשעות אחר-הצהריים נקראתי למג"ד, וקיבלנו משימה לחפות בלילה על פריצת שדה-מוקשים. לבקשתי לקבלת רכב לתנועה, נאמר שיש לשמור על שקט ולכן נענו ברגל. את המרחק של כ-9 ק"מ בחולות עברנו בפחות משעתיים; אכן, תרגול המסעות הוכיח את עצמו. ראוי לציין את תנועת הרכב הגלגלי והוחלי שליוו אותנו בדרכנו זו, ואשר "בלע". אולי את שאון צעדינו — אבל נוכחותו הבהירה לנו שאפשר היה לחסוך בכוח החיילים; וכדאי לתת את הדעת על כך.

פרשת הפריצה בלילה הראשון ידועה. מלאי אכזר בה "התקלנו" עם שחר. תפסנו מקום ב"בקעת-השטוצר". פרסתי את הפלוגה והכרחתי את האנשים להתחפר. כחיילים כקצינים לא הבינו על שום מה; אבל לאחר-מכן הודו לי על כך. ניגשתי לגדוד, ושם קיבלתי הוראה לסמן תואי-דרך מ"בקעת-השטוצר" ועד שדה-המוקשים. קיבלתי את התכנית; הפעם הוטל עלינו לקחת את המוצב 10. לפני עזי את אוהל המג"ד, הוחלפה המשימה במוצב 8 — ומוצב 10 ניתן לפל' א', הותיקה יותר. חזרתי ל"בקעת-השטוצר", וחיכינו שתבוא פלוגה מגדוד אחר להחליף פנו. אז נשמעו שריקות ורעם התפוצצות פגזים בקרבת הישוב הסמוך. החבריה זנקו לעמדות. ההפגזה התקרבה והחלה יורדת עלינו. טבילת-אש ראשונה לפלוגה. הגייפ, שהיה בשטח עם שני מ"כים אשר סימנו את תואי-הקרקע, בא בדהרה; והחבריה "צבעם דהה" במקצת. העסק נמשך כעשרים דקות, ונגמרה. החבריה יצאו בצעקות וצהלה מתוך העמידות, עתה הפכו הם לחיילים.

באותו לילה חזרנו, ברגל וברכב, למאהל. אם כי המלחמה טרם החלה, הרי החבריה נראו סחוטים למדי. עם בוקר הקימונו שולחן-חול, ובנינו את תבנית המוצב לפי תצלום-אוויר. היעד היה דומה מאוד ליעד עליו תרגלנו לחימת-פלוגה. מחמת קוצר הזמן החלטנו לבצע את הפריצה כמו בתרגיל: —

גף, ואנו — על הרכב; דאגו לנו לבל נשתעמם. מאחורינו, ליד המכוניות האחרונות, גופלים פגזים. ריכוז אחד, שני, שלישי, בטרם קפצנו מהמכוניות, נפסקה ההרעשה. לאחר-כך הוברר שהיתה זו "מת-נה" שלנו, שהונחתה לפי בקשת הגדוד השכן. היעד נכבש. היה זה יעד 5 שעלינו עליו שלא בהתאם לתכנית. קיבלתי משימה: לאבטח את החלק הדרומי, הפונה לניצנה. התחפרנו בשטח והצבנו נשק. נשמע זמזום מטוסיים, פקדתי לפרוש פגזים; אם כבר סחבנו אותם כל הדרך, הרי טוב לפזות נצל אותם. במשלט נפלו מספר שבויים, וכאן היה צורך להסביר למספר חמומי-מוח כיצד מתנהגים אתם.

הגדוד התארגן וזו, ואנו בעקבותיו. שוב היינו עדים לקרב-יום. בינתיים ביצענו התקפה כיתתית. כנראה היחידה מסוגה במבצע "קדש". מספר ער-בים נראו בגבעות-חול. הצבנו מקלע על מכונית, והסמ"פ עם כיתה הסתער עליהם באיגוף שמאלי. החיפוי העיקרי לזה היו מטוסי "מוסטנג", שחנו מעל. הגדוד, שכבש את משלט 10 ו-8, פקד על הפלוגה להתארגן במוצב 10 להגנה. כאן נכונה לנו פגישה עם גורם חשוב במלחמה — והוא השלל. קשה לעצור חייל כאשר הוא מגיע למקום בו ציוד צבאי ואישי, נשק ועוד פזורים בשטח וללא-בעלים. ניתנה פקודה לאיסוף הציוד, מיונו ושמירה עליו; כמו כן רוכז כל החומר, שנמסר אח"כ למודיעין. לפנות ערב הוסבר לפלוגה, בפעם הראשונה, ענין השלל. בנושא זה עוד ידובר. למחרת דהרה קבוצת-פקודות-וסיוור עם המג"ד לאל-עריש. קיבלנו משי-מה לאבטח את המבואות הדרומיים של אל-עריש לכיוון אבו-עזיגילה. סופר על טנקים של אויב. בקרב בת-ביר-לחפן מצאנו את פלוגת הטנקים אשר ליוותה אותנו. אחד המ"פים נשלח חזרה, להביא את פלוגות ג' ו-ב'. כאשר הגיעה פלוגה ג' היה המחזה עליו למדי. מפקד כוחות-הגזרה ישוב בג'יפ, לידו טנק וסביבו מאות מצרים מזוינים — והוא משכנעם להיכנע.

עזרנו לו במקצת באיסוף השבויים. לפנות ערב תפסו הטנקים עמדות בביר-לחפן, הפלוגה הגיעה. התעוררה בעיה של אבטחה משותפת. לא תרגלנו חניון-טנקים בצותא עם חייל-רגלים. בכל אופן התגברנו על הבעיה. חיפרנו את הכיתות בין הטנקים, והשאדנו לכל טנק שדה-אש ואפשרות ליציאה. במשך הלילה אולצנו להברית באש את המצרים

פריצה בשני מקומות ע"י שתי מחלקות, בסיוע מקל"פ ובנוקות; ומחלקה שלישית ברזרבת. ניתן תדריך למ"מים ולמש"קים, ואילו לפלוגה בכלל הוס-ברה המשימה, ונאמר שנבצע זאת כמו שביצענו בתרגיל. בשעה הקבועה יסבה הפלוגה על משאיות, כשהגיפ בראש. צעקת ה"כיפק" ניתנה ע"י פלוגה ב'; וכל הזכויות שמורות. זוננו למלחמה, כאשר קריאות עידוד מפי בנות הגדוד מלוות אותנו.

עם היציאה החלו הצרות. אחד הנהגים, אורת, קיבל כאבי בטן, ומכונית שניה "הצליחה" לשקוע — והחלה תזווה ממכונית למכונית. כאשר הגענו לפ-תח שדה-המוקשים, היה מצב הפלוגה כדלקמן: ג'יפ, משאית — ויתר הפלוגה, רגלית, מונהגת ע"י הסמ"פ. בשדה-המוקשים קידמה אותנו תזמורת עליזה-למדי מלווה בתאורה; והנה והתפוצצות בראש השיירה — והשדרה עמדה מנוע. בינתיים הגיעו המ-שאיות, והחבריה שוב טיפסו עליהן. העצירה הפכה לשהיה, וזו להמתנה — ולבסוף לחניה. במשך חניה זאת, שנמשכה כ-3-4 שעות, ישבו החבריה על המכוניות, בגובה קומת-בית. מסביב — שריקות ורעם התפוצצויות. רק לאחר זמן ניתנה פקודה לרדת, ולהישאר צמודים למכוניות.

הרץ, שישב אתי בג'יפ, שאל מדוע אין מכבים להם את הזרקור. אותה שאלה שאלתי גם אני, אבל לא ניתנה תשובה. הלכתי לראש השדרה, מקום שם היה המג"ד עוסק בתמרוני רכב. ניתנה פקודה לנוע ברגל ולצאת משדה-המוקשים. חזרתי אל הפלוגה, הקימותי את החבריה והחילונו לנוע. בעב-רנו את שדה-המוקשים נעצרנו ליד פלוגה ג', שהי-תה רכובה על זחלמים.

כאשר נפניתי לראות היכן הפלוגה, ראיתי רק חול נזרק למעלה, וקצה-הראשים. ברגעים ספורים כבר היתה הפלוגה חפורה, מבלי שנית-נה פקודה לכך. אכן, לקח קרבות.

בינתיים עזב כוח-החלוץ את השדה והחל דוהר למשימתו. ואנו הרגלים, מה יהיה עלינו?

והנה הצליח גדול המתמרנים, הסמג"ד, להוציא את הרכב מהשדה — ואנו שוב מוסעים, ונוסעים בעקבות החלוץ. בדרך מכונים אותנו הסיירים, שהוצ-בו בפניות השונות. והנה שריקות כדורים. נעצרים, והמחזה נאה: — לפנות בוקר, שחר עולה, זחלמים פרוסים יורי-אש מסתערים, טנקים מסתערים בא-

את החייל לשלושה דברים אשר יישארו צמודים אליו כל ימי היותו חייל: — הנשק-האישי, קובע-הפלחה ואת החפירה.

(8) אימון באש-חיה

כדי שהחייל יהיה מאומן לתפקידו בקרב, נחוץ שיגיע לקרב כשיכולתו לתפעול נשקו היא ברמה גבוהה. דבר זה לא יושג באימונים ללא-אש. אפשר לאמן מפקדים באמצעות תטל"גים, ושאר תרגילים למיניהם אך כיתה או מחלקה המסתערת וצועקת „אש! אש! אש!“ — לא תענה על הבעיה. ויש צורך בהתנסות באש ביום ובלילה, כי רק בזאת נשיג את המטרה.

חינוך

(1) הסברה פלוגתית.

לא תמיד מובן למפקדים ערכו של ערב-הסברה, יש ונוטים להקל בו: — „החיילים לא יבינו“, „לא יעניין“. דעה זו מוטעית ומסוכנת. רב הקשר הנקשר בערב-הסברה בין חיילי הפלוגה והמ"פ, וחשובה לא-יך-ערוך הסברה רצופה, המאפשרת לחייל להבין את הסובב אותו ומסבירה לו מעשים הנדרשים ממנו.

(2) יחסים בין מפקדים ופיקודים.

רבות נאמר על כך, וגם ברשימה זאת. ברצוני רק לחזור בקצרה ולאמר, שאם יהיה המפקד דוגמה אישית לחייליו, וכל אשר ידרוש מהם יעשה בעצמו, לא תהיה קיימת אצל החיילים בעית משמעת.

(8) היחס אל האויב.

אין לחנך, ואסור לחנך, על שנאה; סופה שהיא מתנקמת בנו. יש לחנך לחימה תקיפה, ללא פשרות. אבל כאשר הרים אויבך ידיו למעלה, הרי הוא אדם כמותך, וטפל בו כראוי. יש לחזור ולהסביר זאת לחיילים, כי מוסריות של צבא — סופה שחוזרת היא ומשתלמת.

(4) שלל.

יש לקיים משמעת חמורה בכל הנוגע לשלל, ובחומרת-יתר לדרוש מהמפקדים, שהם במקרה זה מוכרחים להיות לדוגמה אישית.

* * *

ולבסוף — ברצוני להשתמש בהזדמנות זאת כדי לאחל לכל אנשי פלוגה ב' הותיקה, המשתחררים מצה"ל בימים אלה ובעתיד הקרוב, להיות לאזרחים מועילים ונאמנים.

שהגיעו מאכו-עויגילה, ולפנות בוקר הוחל באיסוף השבויים.

כאן קרה מקרה שחייל לא התאפק והוריד שזון משבוי; הוא הוכרח להחזירו בבושת-פנים.

עם סיום המערכה קיבלנו תפקידי שמירה באל-עריש ומאוחר-יותר הוצבנו ברומני — ובסופו-של-דבר נסוגנו בהדרגה מרומני. לאחר תפקידי שיטור ב„רצועה“ חזרנו למקום היציאה שבערב-הקרב — לא במצב-רוח מרומם ביותר.

לקחים ומסקנות

אם כי, כפי שכבר נאמר, לא לחמה הפלוגה בפועל, ישנם מספר לקחים ומסקנות בקשר לחינוך החייל ואי-מונו, המתבקשים מנסינה של פלוגה ב'.

כוננות

יש צורך בתרגול מתמיד להחזקת הפלוגה בכוננות לתוזה, הן כבודדים והן כפלוגה. הצידוד המטולטל אתנו לפי הפק"ל הפלוגתי, צריך שיכלול את המינימום ההכרחי. המדובר בעיקר במטבח, הגורם לסרבול. יש להרגיל את החיילים לחיות על זוד מינימלי.

מסגרת

בשלבים המוקדמים של האימון יש ליצור מיד מסגרת-לוחמת של פלוגה. דבר המחייב אימון צותות, ותטל"גים למ"מים ולמ"כים. עם גמר פרק האימון הראשוני, יש להעביר סדרת-פלוגה — ורק לאחר-לעבור לאימון מתקדם.

(1) שיתוף פעולה

שיתוף-פעולה הוא הבסיס. אם נסכם את לקח הפי-עולה, נראה שבכל אשר נוגע ללחימה רגלית היה הגי-דוד מאומן; אבל באשר ללחימה בשיתוף, ובעיקר עם שריון, הרי זאת למדנו תוך-מלחמה. הכרח הוא לאמן, ובשלבים מוקדמים, בתפעול הפלוגה בזחל-מים; ועל הכל — בשיתוף-פעולה עם טנקים. החייל מוכרח להכיר את הטנק, וללמוד כיצד להסתייע בו — ולא להתחיל ללמוד בשטח-הכינוס כיצד עולים על טנק; ובלילה, בזמן מלחמה, ללמוד איך מתארגנת פלוגת-רגלים לחינוך-לילה משותף עם טנקים.

(2) התחפרות

לקח נוסף שלמדנו הוא הצורך החיוני בהתחפרות. אין הכרח להקדיש לכך שעות מיוחדים; יש להתחפר בכל מקום ובכל זמן. למן הטיירות יש להרגיל